

„Sloga“

Izšla vsak prvi, tretji in četrti četrtlet
meseca ter velja po pošti prejemana
ali na dom pošiljana skupaj z
„Goriškim Vestnikom“
za vse leto gld. 3.—
„ pol leta „ 1.50
„ četrt „ .75
Za tuje dežele toliko več, kolikor
stane poštnina.
Posamične številke po 6 kr., dobivajo
se v Stolni, Semeniški in Šolski ulici.
Upravništvo in uredništvo: Morellijeva
ulica, šte. 22.

SLOGA

Sloga jati — nosloga tlače — toraj slojimo so!

„Sloga“

Prinasa ostanila na četrti strani od
katerih se plača za štiritopno peti-
vratno po 7 kr., če se jedenkrat tiskajo;
po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če
se trikrat ali večkrat tiskajo.
Za celoletne oglase po pogodbi.
Dopisi pošiljajo se uredništvu, rekla-
macije in naročila upravništvu.
Nefrankovna pisma se zavrnejo.
Rokopisi se ne vračajo.

Deželni zbor goriški.

V torek popoldne bila je četita seja, kateri so prisostvovali tudi mnogi župani in občinski odborniki Vipavske doline, kateri so pred sejo izročili deželnemu zboru petico za železnico, ki jo že toliko let žele in za njo moldevajo. Ti slovenski župani in podžupani so se čudom čudili, ko so slišali poročati slovenskega poslanca dra. Abrama in dra. Nikolaja Tonklija v italijanskem jeziku. Radovedno so povpraševali jeden drugega, kaj pomeni to, kaj smo jih poslali Slovenci v deželni zbor, da zastopajo naše interese, ne pa Italijani. Izrekli so se, da v bodoče odklanjajo take zastopnike, kateri ne spoštujejo jezika svojih volilcev. To je sramota, da se klavajo italijanskim poslancem! Kdaj je še kedo videl in slišal, da bi bil kak italijanski poslanec referiral v slovenskem jeziku? Padle so še druge jako rezke besede glede italijanskega poročevanja slovenskih poslancev.

Pri vseh deželnih zbora je navada, da se vsi referati uročijo poslancem o pravem času ali tiskani ali tografirani, da je preučeno dobro preden se je razpravlja, samo deželni zbor goriški ne pozna tega običaja. Referat se stavi na dnevni red, a izuzemši poročevalca ne va nikdo za njega vsebino. Kako morajo toraj poslanci za to ali oni zadevo glasovati ali pa dotični predlog odkloniti. Iz čitanja, katero je še posebej pogostoma podobno nekemu mrmljanju, se ne izve nič, tudi se ne more paziti na stilizacijo, od katere je mnogokrat vse odvisno. To se mora odpraviti, to ni parlamentarno in žali poslance. Priporočamo toraj gosp. deželnemu glavarju, da odstrani to nedostojnost in da se zanjepri uroči vsi referati, katere se stavi na dnevni red, o pravem času tiskane ali litografirane zastopnikom narada.

Deželni glavar otvori sejo; zapisnikar prečita zapisnik zadnje seje, kateri se odobri.

Deželni glavar naznani zopet celo vrsto peticij, mej temi občine Kreda za Predelsko železnico in občin Vipavske doline za železnico Gorica - Ajdovščina.

Zapisnikar Klavžar prečita nastopni, po grofu Alfredu Coroniniju stavljeni in od vseh slovenskih poslancev podpisani

Predlog.

Podpisani stavljam sledeči predlog: „Visoki deželni zbor naj blagovoli skleniti naslednjo resolucijo:

Deželni zbor poknežene grofje Goriške in Gradiške smatra zvezo te dežele s severnimi kronovinami po železnici iz deželne glavne mesta Goriškega po Soški dolini do katerega mesta Rudolfove železnice — posebno in v prvi vrsti čez Predel — v dosego krajše zveze črte med Trstom in severom monarhije ter v prosep gospodarskega položaja v deželi; kakor tudi zgradbo železne proge iz Gorice po Vipavski dolini do katerega mesta c. kr. privilegovane južne železnice v vojvodini Kranjski, in sicer iz gospodarskih in vojskih razlogov kot nujno potrebo, in pričakuje, da visoka c. kr. vlada zgradi v interesu monarhije in dežele ležeči železnici v najbližjem času.

Deželnemu odboru se nalaga, da naznani visoki c. kr. vladi ta sklep.

V formalnem oziru predlagamo, naj se izroči ta predlog železniškemu in cestnemu odseku, da se o njem posvetuje in poroča.

V Gorici, 21. januarja 1895.

Predsednik pravi, da postavi ta predlog na dnevni red prihodnje seje; dr. Rojic predlaga nujnost; temu se vpira dr. Lovisoni; dr. J. Tonkli pravi, da ne razume predgovornika, kajti danes gre samo za formalni predlog, kateremu odseku naj se izroči v prevodjanje in poročanje stavljeni predlog. Nujnost, da se predlog tem prej razpravlja, leži v tem, ker je deželni zbor do sedaj še prav malo rešil; ponovi v italijanskem jeziku motivacijo, ker se mu zdi, da je dr. Lovisoni ni razumel in priporoča nujnost. Dr. Gregorčič se čudi italijanskemu govorniku, ker zahteva naj se to vprašanje še nadalje študira, akoprem se je v deželnem zboru že neštivilokrat razpravljala zadeva Predelske železnice, katere je koristna, potrebna ne sami deželi, temveč tudi glavnemu mestu Goriškemu ter so tu tudi sklepi deželnega zbora glede zgradbe Predelske in Vipavske železnice; se ujema

popolnoma z dr. Tonklijem, da se danes to zadevo razpravlja potem nujnosti.

Za predlog so glasovali samo Slovenci, je toraj padel, ker so bili radi boleznih poslancev Mahorčiča italijanski poslanci v večini.

Prečitajo se potem predlogi dr. Gregorčiča in sicer glede premembe učnega načrta kmetijske šole, se izroči finančnemu odseku. Glede pončenja občin, kako se bo pregledoval zemljišni kataster, se izroči peticijskemu odseku. Resolucijo glede znižanja glavne vsote zemljišnega davka, se izroči peticijskemu odseku. Glede spremembe domovinske pravice, se izroči pravnemu odseku.

Posl. Kocijančič predlaga premembo nekaterih točk volilnega reda za učitelje in sicer, da bi učitelji volili po plačilnih razredih.

Dr. Lovisoni prečita bolj daljšemu govoru podobno interpelacijo za ustanovitev italijanskega vseučilišča, katero podpira z raznimi razlogi, kateri so se doselaj v deželnem zboru tržaskemu ponavljali dosledno vsako leto. Med čitanjem so se glasno pogovarjali najbližnji njegovi sosedi, da preruga čitanje ter je opomni, naj molče.

Poslanec Grča prečita nastopno:

Interpelacija

poslanca Blazija Grča in tovarišev do Njegove Vzvišenosti gospoda ministra za pravosodje radi zasliševanj ob nedeljah pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici.

C. kr. okrožno sodišče v Gorici mnogokrat vabi stranke k zaslišanju ob nedeljah. Tukaj bodi omenjeno, da so bili v nedeljo dne 24. junija 1894. l. poklicani k zaslišanju k c. kr. okrožnemu sodišču v Gorici: Komelj Franc, Ušaj Franc in drugi iz Šempasa.

V nedeljo, dne 11. novembra 1894. l. so bili povabljeni k c. kr. okrožnemu sodišču v Gorici v kazenski zadevi Anton Marinič in Francišek Glesič a kot priče: Anton Hrovatin, Just Rijavec, Ana Samokec, Jožef Živec, vsi iz Vitovelj v županiji Šempas.

Marija vdova Živec, mati gori imenovanega Jožeta Živca, se je v soboto dne 10. novembra 1894. l. predstavila c. kr. okrožnemu sodišču v Gorici a prošnjo, naj se njeni sin Jožef Živec oprosti zaslišanja, ker ne more radi težke bolezni od doma. Dostavila je tudi ujdno vprašanje: zdi se mi tudi, da je morda kaka pomota v vabilu, ker vabi na nedeljo? Preiskovalni sodnik jezno odvrne: tu ni zmote, nam je vse jedno, kati dan je, mi deloma v delavnik in v nedeljo. Živec Marija odgovori: „moj sin ne more priti, ker je bolan, pa tudi drugi, ki so povabljeni, ne mislijo priti, ker je nedelja. Preiskovalni sodnik: „Zakaj ne pridejo? Kako veste, da ne pridejo?“ Živec Marija: „slišala sem, da ob nedeljah se ne opravljajo sodna dela“. Preiskovalni sodnik razdraženo ostro: „Kje ste to slišala? to mi morate povedati“. Živec Marija: „Anton Samokec mi je rekel, da ne pusti svoje žene Ana v nedeljo k zaslišanju, ker znano mu je iz koledarja in slišal je tudi od domačega č. g. duhovnika, da sodišča nemajo javnega opravka ob nedeljah se strankami. Preiskovalni sodnik: A gospod! Bomo videli kaj imajo duhovniki tu opraviti! Kdo je pri vas duhovnik? Bomo videli, kaj ima duhovnik tu opraviti!

Na to je preiskovalni sodnik s stolom vdaril ob tla rekoč: sedaj sedit! Bodete odgovarjali! Pridete v preiskavo! Bote kaznovani! Vsa prestrašena, stahu se tresoča je Živec zapustila sodni urad.

V nedeljo, dne 11. novembra je izmeje povabljenih došla Ana Samokec. Tudi to je preiskovalni sodnik mnogo in ostro izpraševal o duhovniku, pod katerega spadajo Vitovelje, predno je prišel k stvarnemu zaslišanju.

Naj bo tu tudi omenjeno, da je preiskovalni sodnik odločil potnino tej priči, ki je prišla v nedeljo, drugim, ki so prišli prejšnji in naslednji dan pa ni odločil nobene potnine.

Glede na popisano zaslišanje in glede na to, da ljudstvo, ki v vsakem koledarju bere: „sodna opravila počivajo . . . vsako nedeljo“ . . . je žaljen v svojem verskem in pravnem čutu, ako je ob nedeljah vabljeno k sodišču, podpisani vprašajo Njegovo Vzvišenost gospoda ministra za pravosodje.

1. Hoče li visoko c. kr. ministerstvo za pravosodje preiskati spredaj opisani dogodek pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici?

2. Hoče li visoko isto potrebno ukreniti, da se ne bodo pri c. kr. okrožnem sodišču v Gorici ponavljali prizori, ki so pripravi ljudstvo dražiti proti njegovemu dušnemu pastirju?

3. Hoče li visoko c. kr. ministerstvo za pravosodje zabraniti ob nedeljah in praznikih zasliševanja pri c. okrožnem sodišču v Gorici?

Blazij Grča.

Alfred Coronini, dr. Gregorčič, dr. Rojic, dr. J. Tonkli, Klančič.

Preide se na dnevni red. Dr. Abram čita italijanski načrt zakona zastran doneskov zavarovalnic za gasilne straže. Dr. Maurovich predlaga naj se izroči stvar pravnemu odseku v poročanje. Dr. Abram ne oporeka. Za predlog dr. Mauroviča glasuje italijanska večina.

Dr. Nikolaj Tonkli prečita italijanski referat o deželni podpori, ki naj bi se dovolila za cesto Soča-Trenta. Na predlog pl. Dottorija se zadeva izroči finančnemu odseku; dr. Venuti predlaga, da se odstopi finančnemu; dr. Abram ga zavrne, da je stvar tako mala, da se ne izplača. Pri glasovanju je zopet zmaga italijanska večina.

Dr. Verzegnassi čita predlog, da se potrdi podpora podeljena rodbini ranjkega deželnega računarja Andreja Jegliča. Se odobri enoglasno.

Dr. Verzegnassi čita predlog, da se potrdi podpora 100 gld. dovoljena družtvu goriške gasilne straže o priliki nje 25 letnice. Poročevalec je navedel, da se je gasilno društvo udeležilo požarov tudi izven Gorice in naznani nekatere slovenske kraje. Se odobri.

Dr. Pajer čita predlog, da se potrdijo razne pokojnine, odgojevalnine in podpore dovoljene učiteljem in njih rodbinam. Se sprejme.

S tem je bil dnevni red dovršen in predsednik naznani prihodnjo sejo v petek popoldne.

Mi si dovoljujemo še opaziti, da se je poslanec, goriški župan, dr. Venuti mej čitanjem slovenskih predlogov jako dolgočasil, kar tudi prikrival ni.

Po dolgih letih je prišlo tedaj v deželnem zboru zopet do male debate, katere naj služi italijanskim poslancem v poduk, da Slovenci jim ne dopusté še dalje gospodariti samoblastno z deželnimi dohodki. V torek so Italijani zopet pokazali svojo prevzetnost, brezobzirnost in absolutno strankarstvo glede slovenskega dela dežele. Da, pokazali so svojo slepo strast in sovraštvo do goriških Slovencev na način, kateri se gnjusí še celo trezno mislečim Italijanom. Naj si dr. Venuti še tako gladi svojo brado, naj zdehuje še tako ošabno, ko se čitajo slovenski predlogi, prišel bo čas, ko bomo vam vračali milo za drago. Naj dr. Lovisoni še tako afektira in toškanizira, naj se obnaša še nonšalantnejše nam ne imponira domišljavost niti prvega niti drugega. Pride čas obračuna!

Gospoda Italijani, kdo vam bode še kaj verjel, ko niti dane besede ne držite? Akoprem je bilo določeno, da se vzprejme predlog grofa Alfreda Coroninija, načrt zakona glede doprinosov zavarovalnic za gasilna društva in o podpori za cesto Soča-Trenta, ste vi vendar, ker ste bili v večini, vse predloga pokopali, kajti vi hočete vse za Furlanijo, slovenskemu delu dežele pa ne privoščite v vaši nadutosti nič. Pomislite na preteklo sesijo, ko so imeli Slovenci večino in sramujte se! Napovedali ste nam vojno, dobro, mi jo sprejemamo, a to si zapomnite oko za oko, zob za zob!

Dr. Lovisoni je čital metre dolgo interpelacijo za ustanovitev italijanskega vseučilišča; ne razumemo, kako je deželni glavar kot star parlamentarac tako interpelacijo dopustil, katere nima niti pojma o parlamentarizmu.

Ko je dr. Lovisoni čital ta govor, interpelacija se ne more imenovati, misli je gotovo, da jo čita vernim odbornikom v občinskem svetu Červinjskem. Grofu Alfredu Coroniniju so postale prazne fraze in oratorične tirade tudi že prebeldaste in je pobegnul, da vsaj ne sliši efektnega čitanja modrega dr. Lovisonija.

Ako bodo italijanski poslanci še pri kakem seji tako terorizirali in prezirali slovenske zastopnike, tedaj naj se vsi udnignejo, se priporočé nasprotnikom in zapusté korporativno zbornico. To zahteva njih čast, to

zahteva narodna poštenost! Naj zboruje potem sam deželni glavar z Lah! Mera je polna, aut - aut!

Železniški in cestni odsek

imel je v petek, 18. t. m. svojo prvo sejo, kateri so prisostvovali vsi udje odseka, deželni glavar in vladni zastopnik; tudi več drugih deželnih poslancev je bilo navzočih kot poslušalci. Pred začetkom seje je naznanil vladni zastopnik, namestništveni svetnik pl. Bosizio, da bo v bodoče odgovarjal na interpelacije tičeče se slovenskega dela dežele v slovenskem, a one tičeče se italijanskega dela dežele v italijanskem jeziku; na interpelacije pa, katere zadevajo celo deželo v obeh jezikih.

Na to so se razdelili razni referati, pri nekaterih se je glasovalo s listki. Peticija društva za Furlanski parni tramvaj izročila se je dr. Gregorčiču. Zadevo o zgradbi ceste o levem bregu Soče in Kanala v Kobarid, katero je sprožila osrednja vlada, izročila se je dr. J. Tonkliju. Prvi del peticije tolminskega cestnega odbora za podporo 5000 gld. izročil se je peticijskemu odseku, drugi del glede sprejema nekaterih cest mej dežele pa dr. Rojcu. Peticije za Predelsko železnico izročile so se dr. Gregorčiču. Prošnjo za preloženje euga dela ceste mej Korminom in Dolenjo prevzel je dr. Pajer; prošnja občine Čepovan za sprejem ceste od Čepovana do Vrat mej skladovne izročila se je dr. Rojcu.

Grof Alfred Coronini stavi naslednji predlog: „Visoki deželni zbor naj sklene nastopno resolucijo: Deželni zbor poknežene grofje Goriško-Gradiške smatra zvezo dežele z severnimi kronovinami po železnici skozi Soško dolino do ene točke Rudolfove železnice, posebno in v prvi vrsti pa železnico čez Predel, da se s tem krajša oddaljenost Trsta na sever države ter da se povzdigne gospodarsko stanje dežele, kakor tudi zgradbo železnice iz Gorice po Vipavski dolini do ene točke južne železnice v vojvodstvu Kranjskem, in to iz gospodarskih in strateških razlogov, za nujno potrebno, ter pričakuje, da bode visoka c. kr. vlada te železniške zveze v interesu države in dežele izvedla v najkrajšem času. Deželnemu odboru se nalaga, da prijavi to resolucijo visoki c. kr. vladi.“

O temu predlogu se je vnel jako živahen razgovor, v katerega so posegli skoro vsi člani odseka. Italijani izrazili so mnenje, da je ta predlog prenagljen in formalno ne dozorel in da bi se o njem meritorno v prihodnji seji razpravljalo, ko bo referat dr. Gregorčič poročal o peticijah za Predelsko železnico; dr. Gregorčič podpira predlog z tehtnimi razlogi. Dr. J. Tonkli pravi, da bi se moralo glede tega porazmeti z italijanskimi poslanci.

Posl. grof Alfred Coronini izjavi, da je ta predlog stavljen bona fide in to, temveč, ker se je prej razgovarjal o tej zadevi s svojim stricem, gospodom deželnim glavarjem, in pred več časom pa z gosp. dr. pl. Pajerjem; iz njiju govora je sklepal, da sta popolnoma zadovoljna, da bi se določili potrebni koraki. V tajnej seji z dne 15. t. m. reklo se je tudi, ko se je naznanila dotična peticija, da se bodo vse zadeve tičeče se železnice v deželi razpravljale v železniškem odseku. Ker pa se je sedaj to vprašanje začelo nehoti meritorno razpravljati in on razvidi, iz govorov, da so gospodje nasprotni, italijanske, stranke za per Predelsko in Vipavsko železnico, potegne svoj predlog nazaj; sprejel pa bi bil premembe in nasvete glede stiliziranja svojega predloga in bi volil, da se radi kratkega časa, kateri je določen za deželnozbornsko zasedanje, naznanijo že danes željene premembe, ker se mu vidi nujna rešitev to zadeve jako potrebna.

Posl. dr. Pajer pravi, da on ni nasproten omenjenima železniškima programom, nego da je vedno za načelo: Tem več železnice, toliko bolje.

Grof Alfred Coronini izjavi, da ostane pri svojem subjektivnem mnenju, da so Italijani nasprotni tema črtama, ako se to nasprotstvo tudi ni očitno izrazilo, razvidno je to njegovo mnenje vendar iz razprave in iz zmista posameznih besedij. Razni člani odseka, tudi italijanski, prigovarjajo grofu Coroniniju, naj ne odstopi od svojega predloga opombom, da se izroči referentu o peticijah za Predelsko železnico. Ali grof se ne uda.

S tem je bila seja končana.

Gosp. Josip vitez dr. Tonkli zastopa v deželni zbor Kanalski okraj ter je Tolminski domačin; referat o zgradbi ceste ob levem bregu Soče od Kanala do Sv. Lucije skoti Tolmin do Kobarida je toraj v najsprednejših in najposlednejših rokah in se nadajamo, da bo gosp. poslanec uporabil in zastavil za to cesto ves svoj ne mali upliv.

Finančni odsek

Imel je sejo dne 21. t. m., v kateri so referenti poročali o izročilih zadevah. Dr. Josip Tonkli poroča o deželni zemljiško-odveznem zakladu; dr. Verzeznassi o porabi gluhonemnega fonda, o dijaški ustanovi grofa Frana Coroninija in o nekaterih drugih manjših zadevah. Dr. Josip Tonkli referira o porabi deželnega fonda; dr. Gregorčič o Werdbergiške ustanovi in o prošnji slovenske obrtno-nadaljevalne šole glede podpore 1000 gld.; dr. Verzeznassi si v tej zadevi izprosi dotične spise; zadeva se bo rešila v prihodnji seji. Dr. Rojic poroča o zakladu za ranjene vojake in o zalogi za plemenite gospé.

Dr. Josip Tonkli opomni, da se je leta 1868. ustanovil poseben odbor z načelnikom dr. Pajerjem, kateri je nabiral prostovoljne doneske za podporo rodbin v vojsko poklicanih rezervistov. Od nabranega denarja je ostalo okoli 2600 gld., katere svota se je tedaj pri trdnji Viljem pl. Ritter naložila koristno in sicer z obresti po 6%. Ker člani tega odbora pomirajo, želi dr. Tonkli, da bi se ta denar izročil deželi v obzkrbo. Baron Ritter pove na to, da je omenjena svota res tu in da se jo more digniti kadarkoli; trdita je pa že pred več leti anizala obresti kontokorentnim dolžnikom na 5%, ako tudi pri tej svoti, sedaj ne va, a govoril bo z dr. Pajerjem, da se reši ta zadeva.

Dr. Maurovich referira o porabi nekega interakalnega kapitala ter o prošnjah deželnih uradnikov, dnevničarjev in služabnikov za povišanje plač, k čemur pripomni dr. J. Tonkli, da je reorganizacija deželnih uradov, posebno računovodstva, nujno potrebna. Dr. Rojic zahteva, da se v proračun stavi svota 150 gld. za slovenskega stenografa. Po nekaterih ugovorih se sprejme ta predlog. Prihodnja seja bo v soboto ob 3. popoldne.

Pedijski odsek.

Včeraj popoldne imel je ta odsek sejo. Doktor poroča o prošnjah učencev košarske šole v Marjanu in Foljanu, dovoje se 15 prosilcem podpore po 30 gld. — Slovenskemu oddelku družbe sv. Alojzija se dovoli za popravilo poslopja 500 gld. in letni prihod 150 gld.; italijanskemu oddelku pa letni prihod 300 gld. Zadnji odsek je dobil že lansko leto 500 gld. za poslopje in 150 gld. letnega prihoda, toraj se tukaj zopet daje njemu prednost. — Družbi sv. Vincenca Pavlanskega se dovoli 150 gld.; udovi Mariji Pavistić 100 gld. iz gluhonemnega zaklada.

Posl. Kocijančič poroča o prošnji za podporo udove Katarine Vuga za odgojo otrok, se dovoli 100 gld. — Prošnja košarske šole v Žagi za enkratno podporo 200 gld. se izroči finančnemu oddelku, ker je ta svota že v proračunu. Enaka prošnja bolške občine se ne razpravlja, ker jo je že ministarstvo odbilo. — Davkarski uradnik Šinek prosi podporo za izdajo dela o knjigovodstvu, se izroči deželni odboru v preizkušanje. Občini Kobaridske se dovoli podpora 100 gld. za ustanovitev industrijalno-obrtnega tečaja na tamošnji ljudski šoli s pogojem, da položi račun.

Dr. Venuti poroča o prošnji mizarke šole v Korminu in sicer za letno subvencijo, se odstopi finančnemu oddelku.

Posl. Michielli priporoča, da se dovoli zasebnej obrtni šoli v Trzinu jednokratno podporo 300 gld., dovoli se 200 gl. — Dovoli se veteranu Poteanu v Romansu podpora. — Moraki hospic v Gradežu dobi 400 gld.

Dr. Abram poroča, da prosi občina Romansa posojilo 2000 gld. za napravo pokopališča, katero bi se povrnilo v štirih letnih obrokih; odstopi se finančnemu oddelku. — Občini Pliskovica se dovoli podpora za popravilo cerkve po streli poškodovane 500 gld.

Cestni odbori v Gradišči, Korminu in Trzinu prošnje podpore; dr. Abram predlaga, da se jim dovoli svota 2500 gld., katero naj si primerno razdelje ter naj se slovenskemu delu dežele za ceste dovoli podpora 7500 gld. Italijani namajajo proti temu predlogu vse le mogoče razloge, ker bi radi vse imeli, Slovincem pa ne privoščijo nič. Ta točka pride v prihodnji odelkovi seji na dnevni red.

Posl. Klančič poroča o prošnjah raznih inostranskih društev, a dovoli se samo "A-sylvereinu" na Dunaju 50 gld. Seja je pričela ob 9. uri in končala popoldne.

Iz poročila je razvidno, da Lahi zategujejo cestne podpore slovenskemu delu, ker tako mislijo dobiti za kompenzacijo Furlanski tramvaj!

Zaupnica grofa Alfreda Coroninija.

O priliki, ko so se v tork zjutraj Vipavske doline poklonili slovenskim deželnim poslancem ter jim uročili petico za Vipavsko železnico, izročil je gospod Anton Lokar, podžupan v Ajdovščini, visokorodnemu gospodu grofu Alfredu Coroniniju.

Kronberškemu v imenu županov Vipavske doline zaupnico, katere slove: "Visokorodni gospod grof Alfred Coronini, naš državni in deželni poslanec! Ena naših najsrčnejših želj je, da se v kratkem času zgradi železnica po Vipavski dolini. To našo željo je Vaše Visokorodnosti vsaki priliki močno podpiralo in nje izvršitev vsestransko pospeševalo. Znamo nam je tudi interelacija, katero ste v tem zmislu blagovoljno stavili v državnem zboru z dobro nam želečimi Vašimi p. n. gospodi tovaršji trgovinskemu ministru v seji 7. decembra pr. leta. To Vaše prizadevanje zbudilo je med nami čut iskrene hvaležnosti.

Prepričani smo, da bodele tudi v bodoče vse Vaše moči napeli in z uplivom, katerega uživata, pripomogli, da se kakor hitro mogoče izpolni ta naša pravična želja, da se zgradi namreč Vipavska železnica.

Sprejmite toraj blagovoljno našo presrčno zahvalo in dokaz naše posebne udanosti in blagovolje izročiti to tudi p. n. gospodom sodelavnikom, ki so se z Vami potegovali za zgradbo omenjene železnice.

Z odličnim spoštovanjem Vašemu Visokorodnju vedno udani zastopniki občin Vipavske doline.

Županstvo v Dornbergu: Josip Šinigoj, župan, Ferdo Perozzi, Ulrik Golja, Fran Berce, podžupan. Županstvo Lokave: Jože Vidmar, župan. Županstvo Kamnje: Jože Valič, župan. Županstvo Rifenberg: Anton Pečenko, župan, Fran Fabiani, Jože Pavlica, podžupan. Podžupanstvo Batuje: M. Ditrhi, župan. Podžupanstvo Selo: Anton Berbuč, župan. Županstvo Vertobja: Josip Nemec, župan, Fran pl. Locatelli, Janez Soban, Ivan Černe, podžupan. Županstvo Renče: Rajm. Znidaršič, župan. Županstvo Bilje: M. Samig, župan. Županstvo Vogersko: g. Rubbia, župan, J. Gorjan, podžupan. Županstvo Ajdovščina: Za župana podžupan Anton Lokar. Županstvo Sv. Križ: Za župana: And. Palik, Josip Volk, podžupana.

Gosp. grof Alfred Coronini se je za presrčno, nepričakovano izraženo zaupanje ponovno lepo zahvalil. Čitali smo mu iz obraza, da bil jako ginjen in da je to priznanje njegovega truda in njegovih vsestranskih naporov v korist in prosep gorških Slovincem za njega najlepše in najdragocenejše plačilo. Bog ga nam ohrani še mnogo let!

Vipavska železnica.

Občine Vipavske doline so se po svojih županah in odbornikih zopet oglašile ter prosijo, da bi se vendar enkrat zgradila toli potrebna in za celo deželo koristna železnica pa divnej in rodovitnej dolini Vipavske. Žal, da kakor po navadi, tudi tukaj niso bili zastopniki vseh občin složni, tudi tukaj se je pokazala malenkostna zavist radi več ali manje osebnega dobička. Ako se Goriški Slovenci ne spametujemo in bomo še dalje iz malenkostnih oširov nasprotovali jeden drugemu, ne dosežemo nikdar nič, in Lahji imajo prav, ako se nam posmehujejo in nas zasramujejo. Skozi vsako vas ali selo ali mimo vsake hiše je železnico napraviti nemogoče; mislimo, da je vse dobljeno, ako je le dovoljena železnica, in več ali manj osebne koristi morajo se umakniti občnemu dobičku. Ako bi bili zastopniki Črniške občine te razloge trezno uvaževali in se vsaj nekoliko na korist cele Vipavske doline ozirali, bi se gotovo ne bili upirali peticiji vseh drugih občin, kakor so se v tork, ko se je imela dotična peticija izročiti deželni zboru.

V tork popoldne so se toraj zbrali župani in drugi občinski odborniki pri zlati Zvezdi, od koder so se podali v deželno hišo. Tam so se najprej predstavili slovenskim poslancem v klubnem lokalu. Gosp. Perozzi držal je primeren govor, v katerem je na kratko naslikal zgodovino, korist in potrebo Vipavske železnice ter slednjič v imenu vseh občin, zastopanih po 18. odposlancih, prosil deželne poslance, naj se potegnejo in zastavijo vse sile in ves svoj upliv, da se deželni zbor in vlada vendar enkrat odločita za zgradbo železnice po Vipavski dolini; sedaj, ko se je zgradilo Furlansko progo Tržič-Cervinjan, od katere nima nikdo dobička, mora se zgraditi Vipavska železnica, katere ne bo prinašala koristi samo tej dolini, temveč tudi celi deželi in državi. Na to izročil posl. dr. Gregorčiču nastopno peticijo:

Visoki deželni zbor! Vnovič se obračamo do visokega deželnega zbora s prošnjo, da blagovoli z vsemi mogočimi sredstvi delovati na to, da se vendar vže začne graditi Vipavska železnica.

Koristi in potrebe te železnice ne bomo zopet danes dokazovali, ker je visoki deželni zbor sam preverjen o koristi in potrebi taiste in smo o tem govorili v prejšnjih peticijah. Hočemo pa visoki deželni zbor opozoriti le na to, da visokosti je ob jednom za Furlansko in Vipavsko železnico dovolil podporo. Furlanska je že dodelana, a vipavska še ne vemo kedaj se začne graditi.

Podpisana županstva sodijo, da podpora za Furlansko železnico se ne bi smela izplačati, dokler gradjenje Vipavske ni zagotovljeno. Ko je pa veleslavni deželni od-

bor drugače soili — Furlanski že podporo izplačal — upamo, da se bode visoki deželni zbor vsaj zdaj tembolj trudil in blagovoljno vse potrebno ukrenil, da v kar mogoče bližnjem času dobimo železnico po Vipavski dolini.

V Ajdovščini, dne 1. januarja 1895.

Podpisi: Za občino Ajdovščina: G. d. d. a. župan, Ant. Lokar; Lokavec: Jos. Vidmar; Sv. Križ: Trpin, Josip Palik, Josip Vouk; Kamnje: Jože Valič; Dornberg: Šinigoj, Perozzi, Golja, Berce; Rifenberg: Anton Pečenko; Erance Fabiani, Josip Pavlica; Batuje: Ditrhi; Selo: Anton Berbuč; Vogersko: Josip Rubbia, Sedevčič, Josip Gorjan; Bilje: Matej Zavnik; Renče: Rajmund Znidaršič; Vertobja: Josip Nemec, Fran pl. Locatelli, Janez Soban, Ivan Černe.

Dr. Gregorčič se deputaciji zahvali na zaupanje, katero imajo nje člani, vsi odlični možje, župani in podžupani, v slovenske poslance, opomni, da so se ti vedno in povsod potezali za koristi dežele in še posebej storili vse potrebne korake, da se doseže Vipavska železnica. Tudi v bodoče bodo vse svoje moči zastavili in ne odnehajo dokler jim vlada ne izpolni opravičenih zahtev goriških Slovincem. Govor poslanca se je burno odobroval. Dr. Gregorčič gre hitro z peticijo k deželnemu glavarju.

Med tem izroči gosp. Ajdovski podžupan Anton Lokar državnemu in deželnemu poslancu, visokorodnemu grofu Alfredu Coroniniju, zaupnico občin Vipavske doline v priznanje njegovega truda, da se doseže to železnico. Pouzdanico priobčujemo na drugem mestu.

Posl. dr. Rojic vzame na to besedo, da ga jako veseli, ker je prišla tako velika deputacija odličnih mož ter jej priporoča, naj se pokloni tudi deželnemu glavarju, da bo videl on sam in da se bodo uverili tudi italijanski poslanci, da za slovenskimi poslanci stoji celi narod, kateri zahteva svoje pravice in jednakoopravnost. Besede dr. Rojca so se neprenehoma burno odobroval.

Deputacija se potem predstavi deželnemu glavarju, na katerega je vidno napravila velik utis. Podžupan Perozzi razloži v primeren govoru deželnemu glavarju namen deputacije ter prosi, da bi podpiral nje prošnje.

Vzvišeni gosp. deželni glavar reče, da je on za Vipavsko železnico, zato je podpisal tudi on kot župan St. PETERSKI peticijo takoj, ko se mu je uročila. Pravi dalje, da je prijatelj trgovskega in finančnega ministra ter da bo zgradbo Vipavske železnice na svo moč podpiral in da se je nadjeti, da se bo ta proga prej ali slej zgradila.

Deputacija se deželnemu glavarju lepo zahvali ter odide z upanjem, da je Vipavska železnica dober korak naprej. Dal Bog, da bi se še pričelo delo!

Železnica Ronke-Červinjan.

Najpotrebnejša železnica v celi monarhiji je iz Ronk v Červinjan. Naš glavar grof Franc Coronini je zastavil ves svoj upliv, da se je gradila in da sta država in dežela žrtvovali veliko denarja za stvar, od katere nima prebivalstvo nikake koristi, ki bo k večjemu imela kaj pomena, kadar se Primorska priklapi Italiji.

Znana "furlanska mizerija" je kriva, da na tej progi ni nikakega osebnega prometa. Z novim letom se je promet na njej razvil tako silno, da je tekom jednega tedna imela šest popotnikov, tovornega prometa pa sloh ni nič, ker se vse blago prevažajo izključno z parniki. Umevno je, da so vsled tega železniške blagajnice navadno prazne, te dni pa so bile tako popolnoma prazne, da se še osebe ni moglo plačati. Uprava je morala prositi centralno vodstvo drž. železnice pomoči in dobila je 700 gld. "foršusa". Ta svota pa ni zadostovala in tako so dobili uradniki po 20 gld., ostalo osebje pa manjša zneske — celo po 2 gld. — "na račun". Osebe se je je stisko pomagalo s tem, da je zastavilo svoje plačilne peče, dokler ni novič prišla pomoč z Dunaja.

Taka je torej ta železnica. Kdo je uplival, da se je ta prenepotrebna železnica gradila; je znano: grof Fran Coronini! Ali usiljuje se nam še drugo vprašanje. Predno se grad železnice, izreče vojno ministerstvo svoje mnenje. V tem slučaju se vojno ministerstvo iz strateških ozirov prav gotovo ni izreklo za progo, ker je z vojaškega stališča prejšnja škodljiva, kakor koristna. Vojno ministerstvo torej nikakor ni bil tisti faktor, kateremu na ljubav se je proga gradila, trgovinsko ministerstvo se je zanjo odločilo zgol iz "gospodarskih" ozirov. Grof Fran Coronini je merodajne kroge "prepričal", da je proga potrebna, ali pri nas je navada, da se vedno, predno se gradi kaka železnica, preštudira njena rentabiliteta, zakaj povsem nepotrebne proge se vendar ne morejo graditi.

Kdor pozna količjak razmere na Furlanskem, si je lahko na prstih izračunal, da ta proga nikdar ne more biti aktivna, še manj, da sploh ne more ničesar koristiti, da je povsem nepotrebna. Strokovnjaki go to morali še prej izračunati kakor lajki. Če se je torej študirala rentabiliteta te proge, se

je tudi v najugodnejšem slučaju moralo izkazati, da železnica na noben način ne kaže graditi. Ker pa se je vzlic temu gradila, si moremo samo misliti, da so bile ali študije glede rentabilitete — hoté ali nehoté — površne in pomanjkljive — kar bi bilo jako žalostno spričevalo trgovskemu ministerstvu — ali pa se je železnica gradila in so se žrtvovala velike svote jedino iz političnih ozirov na grofa Frana Coroninija in na laško stranko, da dobe nje pristaši nekaj služb in da pri gradnji kaj zaslužijo, dočim se o strateško in gospodarsko potrebni in koristni Vipavski progi nič ne sliši.

Ravno taka je z parnim tramvejem iz Gorice v Oglej, za katerega zgradbo zahteva inonimni komitej od dežele subvencijo 5000 gld. skozi 50 let. Kaj bi ta tramv na par prevažal? Trgovinskega prometa Furlanija nima, še manj je pa osebnega prometa pričakovati, ker Furlan se ne vozi ako ni prisiljen, kajti on hodi rajši peš, da si prihrani par krajcerjev, katerih mu zmorem primanjkuje. Parni tramv bi toraj ne imel drugega prometa, kakor k večjemu baron Ritterjerjev o mleko iz Monastera, nekoliko tovorov furlanskih "scovet" (metlji) in — precej vagonov komarjev.

Povišanja učiteljskih plač.

Postavo, katero je deželni zbor sklenil lansko leto glede povišanja plač ljudskim učiteljem, cesar ni potrdil. Leta pride tu zadeva v deželni zboru zopet na dnevni red ter mislimo, da marsikomu ustrežemo, akopriobčimo na mestništvo eno opazko k načrtu omenjenega zakona.

Načrt zakona obsega med drugim — če ga primerjamo sedanjim določilom — naslednje spremembe:

Opazka k § 1. velja samo za italijanski tekst — kajti slovenski tekst je ostal v načrtu zakona nespremenjen. § 4. je poprej začel z besedami: "Kdor ima pravico učitelje predstavljati (imenovati), določuje po predlogu ožjega okrajnega šolskega svetovlastva, v katere razrede se imajo vrstiti učitelji njegovega okraja". V novem načrtu pa se glasi to določilo tako:

"Kdor ima pravico učitelje predstavljati (imenovati) povišuje učitelje svojega okraja...."

Obe določili sti nepopolni, ker imate v mislih samo okrajno šolsko svetovlastvo kot upravičenega predlagati učitelje, ko imajo vendar tudi drugi to pravico (Naj se primerjata §§ 7 in 8 zakona z dne 10. marca 1870 dež. zak. št. 18.) Pa tudi izraz "povišuje" (p o m o v e) ni jase, ker se ne ve, ali pomenja imenovanje sploh, ali samo po višanje uže službojućih učiteljev v višje plačne razrede.

V načrtu zakona je izpuščeno določilo sedanjega zakona, po katerem ima tisti, kateri ima pravico predlaganja, odkazati razrede, in ni določeno, komu bo zanaprej pristajalo, določevati razrede; iz spisov pa ni posneti, ali je deželni zbor nameralav tistemu, kateri ima pravico predstavljati, vzeti pravico, da odločuje razrede ali ne.

Po § 30. zakona z dne 10. marca 1870 št. 18 dež. zak. zastran pravnih razmer učiteljskega osebja v javnih ljudskih šolah imajo pravico dobiti doklado za leta službe tisti učitelji, ki so v definitivni službi skoz pet let na kateri javni ljudski šoli v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel zaporedoma in s primernim uspehom učite-ljevali.

Po načrtu zakona pa zadobe to pravico učitelji in podučitelji stalno nameščeni, ki so skozi pet let na kateri občni javni ljudski šoli v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel zaporedoma in z dobrim uspehom učite-ljevali.

Zahteva se torej definitivna služba, pa ne petletno službovanje v tej službi; potem takem se bo stalno nameščeni učiteljem vstavevala tudi opravljena začasna služba, da dosežejo doklado.

Demonstracije v Poreču.

Da se ravnaio Lahoni po jednem in istem pravilu v vseh mestih, namreč po izgledu Pirana, razvidno je iz naslednjega poročila o "razsvetljavi" v Poreču prigodom predčasnega zaključka deželnega zbora istrskega. Od tam namreč poročila c. kr. Correspondenz-Bureau z dne 16. t. m.: Mnogo meščanov dogovorilo se je v naprej, da prirede dne 14. t. m. zvečer razsvetljavo in slovesen sprejem po mestu z godbo na čelu v čast vedenju večine v deželni zboru. Res so bila zvečer razsvetljena vsa okna, izvemšji stanovanja državnih uradnikov, duhovščine in pa znanega Antona Ritoše, po domače zvanega "kapelan". Pred hišo poslednjega prišel je okoli 6. ure zvečer Nikola Perusin s tolpo demonstrantov, kateri so razbijali po zaprtih vežnih vratih, v tem ko je Perusin na ves glas ponujal Ritoši sveče za razsvetljavo. Hkrati odprl je Ritoša okno in ustrelil iz revolverja, kajti izzvani Ritoša hotel je s tem strelom preplušiti množico, torej je bosa laž govoričenje demonstrantov, češ, da je Ritoša ustrelil le iz sovražstva, ne da bi bil imel vzroka za to. Hiteč ni zadel nikogar; Perusin je takoj pobegnil in tekel v mestno stražnico, kjer

je ovadil Ritošo. Stražarji so takoj prišli po poslednjega in ga odvedli v zapor. Dne 15. t. m. ob 11. uri dop. izročil je župan Ritošo sodišču. V tem, ko se stražarji gnali jetnika k sodišču, zbrana je bila po ulicah in pred sodiščem velika množica ljudstva, koja ga je „pozdravila“ z žvižganjem, tulenjem in pa „evviva“-klici. Sodnik stavil je Ritošo takoj na svobodo, določivši, da bode razprava istega dne ob 4. uri popoldne. Ko je Ritoša izšel iz sodišča, pričela je množica zopet tuliti in žvižgati ter je šla za njim do njegovega stanovanja. Tam so pričeli novi izgredi. Nekateri dečki metali so debelo kamenje v priprte hišne duri in okno pritličja. Sedaj prišla je Ritošina soproga iz hiše, hotela zapreti naoknice, toda besna množica vsprejela jo je s kamenjem, ranivši jo na srečo le neznatno. Žena je zaprla naoknice, množica pa je v jedrnatih tulila, žvižgala in psovala Ritošo. Konečno je prišlo par mestnih stražarjev, ki so razgnali demonstrante. Popoldne okoli 4. ure bilo so ulice do sodišča in pred sodiščem zopet polne ljudstva. V tem doznalo je okrajno glavarstvo o teh dogodkih in isto odposlalo je tri orožniške patrulje v varstvo Ritoše in njegove hiše. Jedna patrulja spremljala je Ritošo k sodišču; množica je seveda tulila in žvižgala. Razprava končala je s tem, da sodnik odstopi dotične spise državnemu pravdnistvu v Rovinju. Ritošo samega — katerega smatrajo tu hrvatskim agitatorjem — vsi ti dogodki niso prestrašili čisto nič, kajti kljuboval je množici s posmehom in tudi ni hotel, da ga ščitijo orožniki. Po končani razpravi vrnil se je domov, spremljali so ga stražarji, orožniki in pa tuleča množica. Poslednjo razgledali so orožniki med potom. Orožništvo stražilo je Ritošino hišo pozno v noč; toda niso se pojavile demonstracije.

Dne 17. t. m. odpotovali so laški poslanci iz Poreča. Vkrkali so se na dveh parnikih, katera oba sta bila v zantavah. Na pomolu bilo je mnogo ljudi; godba je svirala, možiki vihteli so klobuke, ženske robove. „Evviva“-klicem ni bilo ne konca ne kraja.

Zaradi svoje pristranosti slavnoznani korespondenčni urad javlja, da sta dne 16. t. m. prišla laška poslancina dr. Rizzi in dr. Glezer, vračajoč se iz Poreča, v Pazin, kjer ju je „italijansko prebivalstvo“ (čitaj: iredentovska klika) z ovacijami pozdravilo. „Občinstvo“ je izpreglo konje in vozilo voz, v katerem sta sedela rečena poslancina, po mestu, kličoč „Evviva“ vsem laškim deželnim poslancem. Ob 8. uri zvečer sta se Rizzi in Glezer odpeljala z železnico v Pulj. Na kolodvoru so ju Lahji z „Evviva“-klici pozdravili.

Vračajoč se s Pazenskega kolodvora so nakateri „poulični pobalini in ženske“ močno razsajale vlačiti se po ulicah, kličoč „a bas-so“ in jednake kliče na novovoljenega župana in hrvatski občinski zastop, tako da so morali orožniki napraviti mir. Dva „fantalina“ sta bila radi upornosti aretovana. Po noči se mir ni kalil.

Tako c. kr. korespondenčni urad. Nežna skrb tega drž. zavoda za laško druhal se vidi iz čnega razločevanja mej demonstranti. Ovacije je prirejalo laško prebivalstvo, konje je izpreglo občinstvo in občinstvo je tudi na kolodvoru demonstriralo, vračajoč se v mesto pa se je to občinstvo hkrati premenilo v „poulične pobaline in ženske“. Že to nerodno poročanje samo opravičuje domnevanje, da je korespondenčni urad utajil resnico in stvar zasukal.

Tako poroča c. kr. korespondenčni urad o dogodkih v Istri; to je jako čuden način poročanja, a ta način kaže, kaka je v svojem bistvu uradna objektivnost. Vse, kar uganjajo Lahji, se popisuje kolikor mogoče blago, se zavija in olepšava, največje lopovščine pa se popoluoma zamolče. Na drugi strani pa Slovanov ne more dosti črniti. Kdor jebral korespondenčnega urada poročila o svoječasi revoluciji v Piranu in sedaj o demonstracijah, izgredih in napadih v Poreču, ta zvedavo vprašnje, kako bodo mogli slovenski koaliranci glasovati za dispozijski fond in to še za njega povišanje.

To tendenciozna in pristranska poročanja c. kr. korespondenčnega urada obsojajo razni nemški listi, najboljše pa „Reichspost“, katere rezko analizuje celo poročilo in se čudi da je v Avstriji kaj takega mogoča.

Domače vesti.

Vojaške vesti. Dosedanji poveljnik 55. brigade pešcev v Trstu, generalmajor Pavel Thoss, je premeščen kot poveljnik 10. brigade v Opavo, brigadirjem v Trstu pa je imenovan polkovnik 22. pešpolku Karol Lovetto.

Osobne vesti. Odvetniška zbornica za Primorsko je imenovala namestnikom umrlega dr. Antona Dukiča dr. Andreja Stangerja, odvetnika na Voloskem, namestnikom umrlega dr. Marka Costantinija pa dr. Josipa Basileo. Stavbarski pristav Franjo Stecher pl. Sebenic premeščen je iz Trsta v Gradec; poštna vežbenika Anton Tounzil iz Beljaka v Trst in Edvard Printz iz Zadra v Trst. — Izpit za voditelja urada dostala sta poštna oficijala Viktor Bellafronte in Iginij Pozzo-Balbi v Trstu.

Erjavčeva obletnica. V spomin pokojnemu slovenskemu pisatelju prof. Erjavcu je bila dne 16. t. m. v Gorici sv. maša, katere se je udeležila ostala Erjavčeva rodbina in mnogo rodoljubov. Grob Erjavčev se je okrasil z lepim svežim vencem in so sorodniki darovali primerno vsoto za Slogine zavode.

Kriza v Istri. Lahonska gospoda se je nekoliko streznila in se sedaj boji posledic svojega postopanja. Oficijozni „Mattino“ svari dunajsko vlado, naj ne nadaljuje tega kar je začela, ker bi se sicer Italijani odvrnili od Avstrije, dež. glavar isterski Campitelli pa skuša v „Neue Freie Presse“ oprati laško stransko. Pravi, da laški poslanci niso zasramovali vladnega zastopnika, nego da je ta s svojo nerodnostjo, s svojo nezgovornostjo in s svojim kričanjem, s katerim je ugovarjal, obujal „veselost“ pri poslancih in da klici „no, no“ niso bili naperjeni zoper vladnega zastopnika, nego samo zoper njegovo izjavljanje. — Namen tega opravičevanja je jasen, Campitelli tudi molči o tem, da je laška večina klicala vladnemu zastopniku „ven ž njim“. Jeden uspeh pa utegne to opravičevanje imeti: ta, da vlada ne bo ničesar storila zoper laško večino.

Silka deželnega glavarja. Piše se nam: „V kratkem bo praznoval deželni glavar Goriški, ekselencija grof Fran Coronini, svojo 25-letnico kot predsednik kmetijske družbe. O tej priliki se mu bode podarila krasno izdelana slika njegova; stroški, ki so jako znatni, bodo se pokrili z dobrovoljnimi doneski, v prvej vrsti z prinosi Furlanskih občin. V nekaterih občinah so se dovolili taki prinosi le z večino jednega ali dveh glasov. Dotični odbor se menda do slovenskih občin ni obrnil za prinese.“

Dvojezični napadi. Framasonski „Corriere“ se hudiče na italijanske deželne poslance, ker do sedaj v deželnem zboru še niso interpelirali radi dvojezičnih napisov pri okrajnih sodnih uradih in v Komunu. Tudi mi bi radi čuli iz ust italijanskih poslancev, jednako vprašanje, kajti potem bi morda zvedeli za razlog, zakaj je deželni glavar goriški toliko nasprotno slovenskim napisom. Na noge toraj „Corriere“ in pokaži koliko upliva imaš pri italijanski stranki na Gorškem. Ako pripraviš italijanske deželne poslance do tega, da bodo interpelirali radi dvojezičnih napisov, bomo ti jako hvaležni in ti dobrega srca odпустimo vse tvoje pregrehe. Dano ti absolutorij za vse tvoje dosedanje in bodoče neumnosti, katere bodeš objavil.

Mestni svet Goriški bil je 16. t. m. radi smrti Tridentinskega župana sklican v posebno sejo, v kateri se je prepevala slava in se hvalile zasluge umrlega tirolskega župana; sklenilo se je dalje tamošnjemu občinskemu zastopu in rodbini pokojnega naznaniti brzojavno sožalje goriskega municipija, kakor tudi odposlati posebnega zastopnika k pogrebu, da položi venec na krsto pokojnikovo. Kar sklepa mestni svet goriški nam ni nič mar, čudimo se le tukajšnjemu poročevalcu c. kr. Korespondenz-Bureau, kateri je vse to na Dunaj brzojavil, med tem, ko o 3. seji deželnega zbora ni vedel nič poročati. Umrli župan Tridentinski z imenom Oss - Mazzurana bil je strasten Italijan; mesto Trident ima pa dvakrat toliko dolgov, kakor Gorica.

Kje so Italijanski veleposesniki „Corriere“ stranke? Židovski „Corriere“ in z njim tržaški židovski listi trudili so se na vse preteze, da bi sklicali shod italijanskih veleposesnikov, na katerem se je imela skleniti nezaupnica državnemu poslancu grofu Alfredu Coroniniju. Čakali in čakali smo tega shoda, da bi vsaj zvedeli število in imena onih italijanskih veleposesnikov, kateri poslušajo židovsko piščalko goriske iredente, a do danes zaman. Naprej, volunski „Corriere“, pokaži nam tvojo stranko veleposesnikov! Jako radovedni smo!

Italijanski veleposlanik Slovence. Bivši italijanski veleposlanik Resman v Parizu je pristen Slovenec ter govori in piše tudi dobro slovensko. „Slov. Nar.“ piše o njemu: Nekaj let sem je na bolj važnih in žarkih mestih v Carigradu in v Parizu za Italijo za diplomatskimi kulisami „takt dajal“ veleposlanik Resman, kakor ga navadno pišejo laške novine. Trda nemška peresa privedajo dva „ss“ in dva „n“, pogosto pa še „oe“, češ, to je naš mož in porojenec kakega germanskega konje — Roessmanna... Pravi, da je prvi, najženjalnejši diplomat na Laškem — Zenijalen pa more biti le človek nemške krvi, če je res kaj prave! — Veste vi, od kod je Resman? Oča bil je iz znane Strgarjeve hiše z Zgoše na Gorenjskem. Mati bila je itako pristna naša Mica. Oče gre za mladosti v Trst in ima srečo pri kupčiji... Sin, — sedanjí poslanec — študira gimnazijo v Trstu, višjo šolo v Padovi. L. 1859 pride navkriž za Avstrijo kot pristni „puro sangue“ Lah — ostane v Lahih, ker ne sme „nazaj“ in poveča „glo-rijo“ svoje rodne zemlje (!) in stori karijero. Mi popolnujemo „Narodovo“ poročilo nastopno: Naš urednik bil je v kadetskem zavodu v Trstu z Resmanovim bratom. Ta je pri vsaki priliki potrdil, da so njegovi roditelji Gorenjci, in da njegova mati prav slabo govori italijansko. Da, sam je govoril precej dobro slovenski, a je vedno naglašoval, da pojde, ko izvrši vojaško dolžnost

v Avstriji v Italijo, kder ima njegov brat jako ugledno službo. Zbok raznih neprilik ni dovršil kadetsko šolo: ko je izstopil, izjavil se je, da gre takoj v Italijo, kder stopi v vojaško akademijo v Florenciji. Kako je temu ne vemo, nego je nam le znano, da je brat veleposlaniku Resmanu dokončal leta 1879. neko italijansko vojaško šolo ter da je bil uvrščen v neki kavalerijski polk.

Tržaška odvetniška zbornica se je v soboto zopet sešla na izreden občni zbor, katerega se pa slovenski odvetniki niso udeležili. Laški gospodje so sklenili protestovati pri ministerstvu zoper naredbo o sestavljanju porotniških list. Sprožila se je tudi misel, naj bi noben odvetnik ne šel v Rovinj zagovarjati, dokler se imenik porotnikov ne bo spet sestavljal po prejšnjih principih, a tanasvet se je z ogromno večino odklonil, ker bi zadel laške odvetnike tam, kjer so najbolj občutni — v žepu.

Tržaški framasoni. V seji občinskega sveta tržaškega z dne 18. t. m. je iredentovec dr. Spadoni interpeliral župana, če mu je znano, da se mej duhovščino tržaške škofije nabirajo podpisi za adresu na škofa Glavino, v kateri adresi se obsojajo napadi obšč. sveta na dr. Glavino, in da so dotično adresu podpisali tudi duhovniki, kateri so v mestni službi. Interpelant je ob hrupnem odobravanju galerije surovo napadal škofa in zahteval, naj se kaznujejo tisti v mestni službi stoječi duhovniki, ki so podpisali adresu. Župan Pittteri je obljubil, da bode stvar preiskal, in žid Mojzes Luzzatto kot načelnik školskega odseka mu je obljubil svojo pomoč. Koliko časa bodo v Trstu še gospodarili židi in iredentari?

Slavjanskij v Trstu. „Slov. Nar.“ poroča iz Trsta: Vest, ba pride Slavjanskij v Trst, je razveselila vse slovenske kroge. Prvi koncert je bil dobro obiskan; zbralo se je okoli 2000 oseb. Drugi koncert pa je privabil v velikansko gledališče „Rosetti“ vso našo inteligencijo in jako mnogo preprostega ljudstva. Gledališče je bilo natlačeno polno. Bilo je zbranih kakih 5000 oseb, samih Slovanov. Občinstvo je bilo navdušeno in je frenetično ploskalo, tako da so se morale vse točke ponavljati. Lahji se koncerta niso udeležili in to v sled hujškanja laških listov. Nesramni „Piccolo“ se je celo predrznil trditi, da je občinstvo klicalo „Živela Rusija“, „L'Indipendente“ pa pravi, da so se zbrali na koncert samo slovenski uradniki, okoličani in carinski težaki. Slavjanskemu so tukajšnji njegovi častilci poklonili krasen venec s slovenskim trobojnim trakom in napisom „Tržaški Slovenci“. Te trakove so vsi laški listi, uštevisi uradno „Adrio“, imenovali ruske in se drznili Slovencev očitati — panslavizem. To sumničje ne izvira iz neumnosti, nego iz hudobnosti. Lahe, vladne in iredentovske, peče, da je bil koncert številno obiskan, da je bil ta obisk dokaz, kako močan je slovenski živelj v Trstu.

Huda zima. Že v zadnje številki smo poročali o nekaterih nesrečah, ki so se dogodile v hribih zbog velikega snega; sedaj smo seznali še za nastopne: V Moženci pri Boveci je plaz zasul dva dečka, ko sta pot delala od hiše v hlev. Ko je plaz potegnil s seboj višjetojčnega dečka prijel se je ta za nižjetojčnega tovariša; tako je plaz vlekel oba v dolino. Izgrebli so mrtva. Reveža ležala sta skupaj in objeta sta bila z rokami okoli vratu. V Logu pri Boveci zasul je snežni plaz moža, ko je nesel vodo v lempo k hlevu. Žena zasutega videla je ves ta strašen prizor. Po dveh urah je našla pomoč, a prepozno. Mož je ležal po glavi, noge je bilo videti iz snega. V Logu pod Predelom je zasul plaz dva dečka, katera so pravčasno rešili. V Čezsoči je sneg, kateri je padel raz strehe, zasul dečka, katerega se je tudi rešilo, učitelj, kateri je bil le nekoliko zasut, se je sam rešil. — V Gorici smo imeli v ponedeljek zvečer pravo poletno nevihto, grmelo in bliskalo se je kakor o sv. Jakubu z dežjem in točo, da so bile ulice v nekaj minutah z njo pokrite. Sploh pa je v Gorici primerno toplo; le o poteh, za katere se naš magistrat nič ne zmeni in so zategadel slabši, kakor v marsikateri vasi, se tuji pritožujejo. Naš župan menda ne ve, da se tuje s tem odganja, katerih ne privabijo več nazaj oglašji po vseh židovskih listih.

Laški izgredi. Lahji v Gračišču pri Pazinu so te dni demonstrirali zapor izvolitev dra. Trinajstiča županom pazinjskim s tem, da so razgrajali po ulicah, klicali slavo Italiji, sramotili Avstrijo in konečno pobili župniku Gabrijeljčiču okna. Ko je bil ves škandal pri kraju, prišli so orožniki in aretovali dva najhujša kričača.

Ponesrečen železniški čuvaj. Minuli teden je povozila lokomotiva blizu postaje Trnovo na Reški progi južne železnice 53letnega čuvaja Antona Gosarja. Žena in hči ponesrečenega sta ga našli mrtvega na tiru, odkoder se je truplo preneslo v mrtvašnico v Trnovem.

Razne vesti.

Zdravstveno stanje sv. Očeta. Papež se je nedavno tako prehladil, da je moral ostati par dni v postelji. Odpovedale so se

takoj vse avdijencije, celo tiste, v katerih vsprejema sv. Oče kardinala-državnega tajnika. Dasi pa ta bolehnost ni bila take naravi, da bi se bilo bati resne bolezni, vendar so se zdravniki z ozirom na visoko starost sv. Očeta nekoliko vznemirili, ker je prehlajenje trajalo dlje časa. Ker pa se papež po nasvetu zdravnikov te dni ni vznemirjal, niti se bavil z napornim duševnim delom, počuti se sedaj že mnogo boljše in nadejati se je, da Nj. Svetost v kratkem okreva popolnoma.

Boj mej Hrvat in nemškimi naseljenci. V Gorjanah, v Djašovskem okraju, so se sprli Hrvati in nemški naseljenci in je nastal krvav boj. Jeden hrvatski kmet je bil ubit, dva pa ranjena.

Rušnica v avstrijskih urednih šolah. V deželnem zboru češkem je posl. dr. Vašaty predlagal, naj se na vseh avstrijskih srednjih šolah uči ruščina. Tudi v dalmatinskem dež. zboru mislijo menda pravaši staviti enak predlog, vsaj njih vodja Prodan javlja to v „Katoliški Dalmaciji“. Pravi, da je prvič Klaičeva frakcija pokopala ta predlog, da pa pričakuje, da sedaj ne bo proti njemu glasovala, ko se je na Nemškem uvedla ruščina kot učni predmet v srednje šole.

Nemški državni zbor je vzprejel predlog naj se dovoli jezuitom vrnitev na Nemško. Dotična razprava je bila kaj zanimiva. Proti predlogu so glasovali konservativci, narodni liberalci, svobodomiselnja združenja in državna stranka. Predlog je obveljal samo, ker so zanj glasovali socialisti, v katerih imeni je Liebknecht izjavil, da se ne boje ne jezuitskega generala ne drugih generalov, in da so zategadelj za predlog, ker priznava vsakomur pravico, razširjati svoje nazore. Ali se bode katoliška stranka izkazala socializmom hvaležna za to pomoč, se pokaže pri razpravi o predlogah zoper socialiste.

Najdaljši most na svetu bo gradila železniška družba čez reko Misisipi pri Novem Orleansu v Ameriki. Dolg bo 3200 m. to je nekaj manj kakor jedno uro hoda. Dva železniška tira bode sta po mostu; stal pa bode kakih 14 milijonov goldinarjev.

Narodno gospodarstvo.

Vinska klauzula. Koliko škode prinaša avstrijskim vinorejcem nesrečna vinska klauzula v pogodbi z Italijo z uvažanjem italijanskih vin po znižani carini v našo državo je vsakemu vinorejcu le predboro znano; a to še ni vse, sedaj zahteva tudi Francozka tako prednost za svoja vina. Ako vlada prizna tudi Francozom znižano vinsko carino, potem naj avstrijski vinorejci slobodno posekajo vse vinograde in jih nasade z osatom. V Kremsu na Donavi zborovalo je dne 6. t. m. tamošnje okrajno gospodarsko društvo ter se je na shodu, katerega se je udeležilo okoli 2000 vinorejcev in kmetovalcev sklenilo, odposlati na vlado izjavo s prošnjo, da se Francoskej vlado ne dovoli nikake koncesije glede znižanja carine na vina; prosijo se državne poslance, naj glasujejo v državnem zboru zoper tak predlog in naj delajo pri vsaki priliki za to, da se Francozki vinom nikakor ne zniža uvoznina. Kaj poreče k temu zaključku naš gospod deželni glavar, ki je v državnem zboru glasoval za vinsko klauzulo, akoprem je sam, in še veliki, vinorejci ter zastopa v državnem zboru okraj, katerega največji pridelek je vino? Njegova Vzvišenost se gotovo niti več ne spominja tega, ker mu radi čitanji italijanskih listov, kateri mu zbog njegovega postopanja glede dvojezičnih napisov prepevajo čast in hvalo ter ga slavijo kot najspretnjšega državnika, primanjkuje časa, spomniti se nedavno preteklih časov. Da, italijanski listi sedaj celo očitno priznavajo, da je ekselencija grof Fran Coronini nemškega pokolenja. Nek prof. Scaramuzza dokazuje to v zadnjem zvezku „Pagine Friulane“ na široko in debelo.

Državni bankovec se bodo polagoma vzeli iz prometa. Finančna deželna ravateljstva so dobila nalog, da pošljejo vse državne bankovce po 50 gl., kar jih je še v blagajnicah in v uradih, v državno centralno blagajnico na Dunaj.

Nov brzojavni urad. V Rubijah se je odprl brzojavni urad z omejeno službo, spojen z tamošnjim poštnim uradom.

Reja telet. V deželah, kjer je živinarstvo na visoki stopnji, redé navadno teleta, katera imajo krave po zimi. Taka teleta do poletja že toliko odrastejo, da lahko gredo na pašo, ali da se jim vsaj lahko daje sveža krma. Živali, ki imajo kakor hibo, niso za rejo. Tudi dvočkov ne priporočajo za rejo.

Uporaba žganih tropin. Kadar kuhaj žganje, pozgubi se samo alkohol, vse druge snovi ostanejo v tropinah. Te so precej lahko prebavljive in dasi ne zelo redilne, vendar lahko rečemo, da ima 300 kilogr. žganih tropin toliko redilne vrednosti, kakor 100 kilogr. dobrega sene. Domača živina žre v obče prav rada tropine, zlasti dokler so še gorke. Vendar pa jih ne smemo samih pokladati, ampak primešajmo jih drugi krmi. Delajmo tako: Kadar vzamemo tropine iz kotla in so še vroče, stlačimo jih v kado in vlijmo vode po vrhu. Tako jih ohranimo precej dolgo. Tudi kot gnojilo so tropine

dobro, zlasti za vinograde, ker imajo mnogo kalija in fosforove kisline v sebi. Toda, ker se v zemlji le počasi kroje, kaže nam najbolje, da jih pomešamo v kompost, ki ga napravimo iz drvenega pepela, tropin, trnega rožja in zemlje. Če zalivamo tak kompostni kup večkrat z gnojnico, dobimo izvrstno gnoj za vinograde, prav posebno pa za nove trtne nasade. Po takem gnoju se bodo mlade rastline uže v prvem letu prav krepko razvile.

Debela in drobna jajca. Vsakdo redi najraje take kokoši, katere nosijo debela jajca, ker jih dražje prodaja. Vendar pa je pomisliti to, da take kokoši, katere nosijo debela jajca, jih xnesejo praviloma veliko manj od tistih, katere nosijo drobna jajca. Tudi imajo prav debela jajca primerno več vode v sebi od drobnih in lupine prvih so teže od lupin drobnih jajc. Glavni obstojni del jajca je rumenjaki ali črnjak in ta je v drobnih jajcih primerno večji od rumenjaka debelih jajc. 50 gramov težko jajce ima večinoma 8 gramov težko lupino, 70 gramov težko kokošje jajce pa ima praviloma 9 gramov lupine. Rumenjaki 50 gramov težkega jajca tehtajo poprečno 17 gramov, oni 70 gramov težkega jajca pa okoli 21 gramov. Beljaka je v 50 gramov težkem jajcu pri 26, v 70 gramov težkem pa pri 40 gramov. Drobneja jajca so v obče okusnejša od debelih, v katerih je primeroma več beljaka, pa tudi več vode, kakor v drobnih.

Konji in železnice. Nič težkega ni navaditi konje na šumenje železnice. Konja postavi vzelej tako, da vlak vidi že od daleč. Vajeti drži precej rahlo in pusti, da vlak pojde mimo. Navadno vozniški imajo to napako, da konje tako postavijo, da ne vidijo vlaka. Konji slišijo le šum in hočejo ubežati. Voznik pa pri tem navadno konje še tepe, dokler mu popolnoma ne zdivjajo, razbijejo voz in še sebe poškodujejo. Konj misli, da vse tepenje, bolečine in poškodbe prihajajo od železnice in ni čudno, če se potem boji vsakega vlaka. Jezdci ravno tako napako ravnaajo. Če se konj kaj ustraši in skoči v stran, sbađajo ga z ostrogami in pretepajo. S tem se konj zbega in misli, da se bode to vselej ponavljalo, kadar bo kaj takega videl.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Mažgon.
Tisk „Prve slov. tiskarne“ A. m. Obizija v Gorici.

Štev. 620
op.

Razglas.

Valed razpisov prečastitega varstva z dne 3. novembra in 6. decembra tekoč. leta štev. 247 in 388 m. r. podpisano ravnateljstvo javi naslednje:

I. S 1. januarjem 1895 plačevala bo hranilnica za nove vloge letne obresti po 3 1/2 %.

II. Za stare vloge t. j. za zneske vložene do 31. decembra t. l. za sedaj dosežanega odstotnina 4%.

III. Pri oddelku zastavnic določijo se obresti zastavil s 1. januarjem 1895 brez izjeme na 6%.

V Gorici, 22. decembra 1894.

Od ravnateljstva zastavnic in iz nje odručeno hranilnice.

Ravnatelj:
Korrad pl. Fabris.

PAULIN EDVARD

v Namski ulici št. 10.

V zalogi ima razne umetne cvetice, nagrobne vence, mrtvaške obleke za otroke, rakve (truge), trakove, voščene sveče itd. Postreže vedno po mogočih cenah.

Zaloga Vrhuškega piva

pod vodstvom Joška Rovana v Rabatiški št. 18 prodaja pivo v sodčkih in steklenicah. Ne boji se konkurence ne glede cen in ne glede dobrote piva. Steklenice so napolnjene že v pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi le dobro uležano pivo.

Karol Makuc,

v Rabatišcu št. 20, voditelj izdelovalnice vinskega octa Andreja Makuca priporoča se vsem Slovincem. Izdeluje edino le vinski jesihi, ki je jako ukusen in zdravju neškodljiv. Kdor se le enkrat prepriča o dobroti tega octa, gotovo ne bo nikdar več posluževal jesiha napravljenega z raznimi esencami. Cene jako smerne.

Kupuje čista vina.

ANDREJ ČERMELJ

na Koreniju št. 10

ima prodajalnico jestvilnega blaga, postreže po ceni in dobro.

Slovenski rojaki ne pozabite ujeta in obiščite ga, ko kaj rabite!

„Agrarmer Tagblatt“

glasilo za politiko in gospodarstvo, izhaja 10. leta v Zagrebu,

je jako razširjen, o vseh jugoslovanskih zadevah dobro podučen in v čisto slovanskem duhu uređovan list.

Priporoča se za naročbo, kakor tudi za oglaševanja, posebno

vino - in sadjerejcem.

Številke na poskušajo se na zahtevo pošljejo brezplačno.

„Agrarmer Tagblatt“

stane:

Za celo leto 18 gl.
pol leta 9 „ 50 kr.
četrt leta 4 „ 50 kr.
na mesec 1 „ 50 kr.

Oglaš po jako nizki ceni.

Anton Bortolotti,

kamnosek,

v Gorici ulica Treh Kraljev št. 8,

ima veliko zalogo

nagrobnih kamenov,

mrtvaških spomenikov in žar.

zdelovalnica v kamenu in marmorju.

Naročbe se izvršijo

točno in po niski ceni.

Anton Obidič

čevjar v Semeniški ulici št. 4. se proporoči Slovincem v mestu in okolici zablagohotna naročila.

Peter Birs,

„Corte Caravaggio“, toči izvrstna domača vina, kakor njegov oče v Rifenbergu in postreže se hrano. ima tudi hlev za živino.

Lepo stanovanje

za dve ali več družin, z parkom in vrtom se daje v najem v Gorikiški okolici.

Več se izve pri upravi „Sloga“.

Cej Ivan

gostilničar v ulici Ascoli toči vedno jako dobra domača vina. Postrežba točna in cena primerna.

Ivan Reja

gostilničar

„ALLA COLOMBA“

ob velikej vojašnici, na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina ter postreže tudi z jako okusnimi jedili.

Černigoj Jožef

edini slovenski stolar v Gorici, v ulici Morelli št. 31, priporoči se slavnemu občinstvu. Izdeluje nove stolice ter popravlja tudi stare in se ne boji nikake konkurence.

364 Januar 1

1

Torek

Novo leto

Priporočamo naš že četrto leto izhajajoči „Skladni Koledar“ za navadno leto 1895, ki je te dni izšel.

„Skladni Koledar“ je za vsak urad in trgovino neobhodno potreben. Odjemniki naše tiskarne ga dobé kakor vsako leto, tudi prihodnje leto brezplačno. — Cena za druge mu je 35 novčičov.

H. Riessner

v Ratičju št. 26

(poleg lekarne Pontonijere.)

Priporoča se za izdelovanje vseh umetnih cvetic. Ima tudi v zalogi nagrobne vence, mrtiške obleke, čevlje, rakve (truge), voščene sveče, itd. itd. Popravljajo se nagrobni venci iz umetnih cvetic in bisercjev.

Vse po nizkih cenah!

PRVI SLOV. TISKARNI

Ant. m. Obizija v Gorici

dobiva se knjiga

LIBER

IN QUO PERCEPTIO STIPENDIORUM PRO MISSIS MANUALIBUS HARUMQUE PERACTIO NOTATUR.

Trdo vezana knjiga (100 pol) stane samo

2.— gld.

Ant. Fon

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako okusnimi jedili. Postrežba in cena jako solidne.

Novič Franc

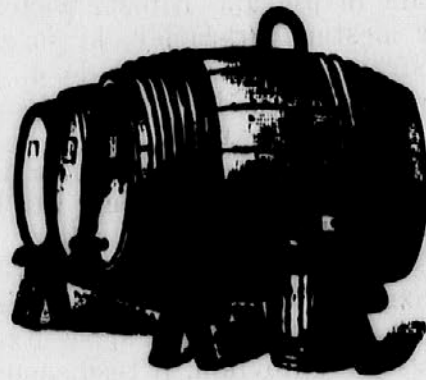
krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Preselitev.

Podpisani šteje si v čast p. n. občinstvu naznaniti, da se je preselil s 1. januarjem t. l. s sbojo gostilno pri „SOKOLU“ zajedno prodajalnico jestviv iz hiše g. Gabrijela Leban-a št. 51. v Prvačini v hiso g. Franca Furlani-ja n Prvačini št. 77., blizo prvaške cerkve.

Priporoča se p. n. občinstvu, da ga podpira kakor do zdaj z obilim pohodom. Z odličnim spoštovanjem.

Anton Leban,
gostilničar in trgovec jestviv
v Prvačini.

IVAN DEKLEVA

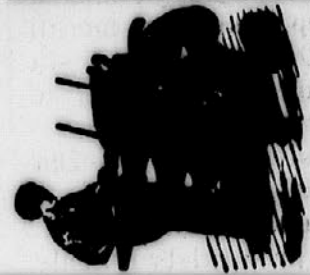
veletržec z vinom
v Gorici

ima v svojih založnicah vedno na izbiri vsakovrstna domača vina, bela in črna istrjanska ter bela dalmatinska.

— Prodaja na debelo. —

Prva dalmatinska tiskarna
v Gorici, za menicami št. 22

uvajena je po najnovejših zahtevah tiskarske obrti, zategadelj se ne boji nobene konkurence. PRVA SLOV. TISKARNA izdeluje vse tiskovine za duhovnike, zupnike, solake, c. kr. in druge urade, za trgovce in obrtnike, za društva in zasebnike, kakor posetnice ali vizičnice, voščilnice in potrošne liste, naznanila, osnutke in druge.

Trtne reznice ali sajenice (kolci)

prve vrste:

Tržaška, Merkačuska

in druge vrste, prodaja

Josip Mavrič,

vinogradnik v Kozani h. štev. 19.

Odlikovana

livarna za zvonove

Franc Broili

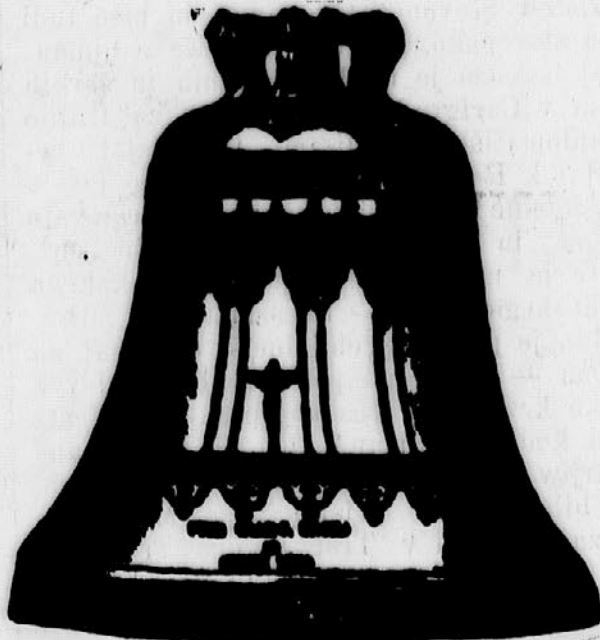
GORICA-VIDEM

Zalagatelj

zavarovalnega društva

Unio - Catholica

na Dunaju.

Prevzema koje si bodi livanje in prolivanje zvonov vsakojake težine in uglasbe. Jamči za popolno izvršitev dela proti cenam zelo nizkim, da se ni bati tekmovanja. Sprejema plačila na letne obroke na ugajanje dobavljalcev. Prvi vplačilni obrok, so ne vroči, dokler niso bili novi zvonovi preskušani, popolnoma uhrani in najdeni, da so ujemajo harmonično, da so glasni in razlegajoči.